

BIBLIOTEKA
POD ATLANTAMI
W WAŁBRZYCHU

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ
POWIATOWEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
„BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI”
w Wałbrzychu w 2019 r.**

W 2019 r. PiMBP „Biblioteka pod Atlantami” oprócz podstawowych zadań statutowych realizowała szeroką ofertę edukacyjno-kulturalną. Biblioteka w br. otrzymała dofinansowanie na dwa projekty ministerialne:

- „BIBLIOTEKA PEŁNA SKRZATÓW” z programu „Partnerstwo dla książki”(dotacja: 9 240,00 zł / wkład własny – 3 500,00 zł) - Biblioteka poprzez ten projekt otworzyła się na najmłodszych mieszkańców dzielnic zdegradowanych społecznie, w których kultura czytania jest niska, a biblioteka nie jest miejscem przez nich często odwiedzanym. W oparciu o bogate zbiory i działania animacyjne, dotarła do szerszego grona odbiorców, by kształtować zachowania czytelnicze w tych trudnych społecznościach.
- „DUŻE SPRAWY MAŁYCH LUDZI” z programu „Promocja czytelnictwa” (dotacja: 11 350,00 zł/ wkład własny 5 000,00 zł) - projekt w założeniu miał promować czytelnictwo wśród dzieci, które są na początku swojej drogi czytelniczych poszukiwań. Wskazał wartościową literaturę, która nie tylko inspirowała modnych czytelników, ale także wzbogaciła ich wiedzę o otaczającym świecie, by mógł być dla nich bardziej zrozumiały. Pomógł im również budować system własnych wartości, rozumieć własne emocje, uczucia, kształtować życiowe priorytety i wybory.

Ponadto Biblioteka otrzymała dotacje z:

1. BIBLIOTEKI NARODOWEJ – program „Zakup nowości do bibliotek publicznych” - 79 733,00 zł.
2. GMINY WAŁBRZYCH na przygotowaniu koncepcji i organizacji gry miejskiej „Tajemniczy Wałbrzych – Akcja Rewitalizacja” dla mieszkańców obszaru rewitalizacji na podstawie gry planszowej na potrzeby realizacji projektu pn.: „*Finansowe i planistyczne narzędzia w programowaniu i wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Wałbrzycha*” - 10.000,00 zł.
3. FUNDUSZU REGIONU WAŁBRZYSKIEGO – dofinansowanie działań w ramach kolejnej edycji „Tygodnia z regionem”, który jest planowany na początku października br. – 1000,00 zł.

GROMADZENIE I OPRACOWYWANIE I UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W okresie sprawozdawczym zbiory biblioteczne wzrosły ogółem o **10 465 egz. (w tym 9 934 książek i 531 zbiorów specjalnych) na łączną kwotę 201 534,09 zł**. To wzrost w stosunku do ubiegłego roku o 24%. Podobnie jak w roku ubiegłym Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu przeznaczyło stosowne środki na zakup nowości multimedialnych i zbiory regionalne. Biblioteka zyskała dzięki temu **łącznie 600 egz.** (w tym zbiory specjalne: 587 egz. i książki: 13 egz.).

W 2019 r. z programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek na 2019 r.” wałbrzyska księżnica uzyskała zwiększone dofinansowanie w wysokości 79 733,00 a Organizator zadeklarował konieczny wkład własny w wysokości 120 000,00 zł. Ze względu na obowiązujące procedury większa część zakupu nowości z w/w środków była realizowana w II półroczu.

W bieżącej prenumeracie, podobnie jak w roku ubiegłym, znalazło się 107 tytułów gazet i czasopism.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNA

Dział Informacji Naukowej i Czyteln realizował usługi w zakresie:

- DIGITALIZACJI – wprowadzono do bazy 202 opisów dżs-ów, a zeskanowano 354 dokumenty;
- WYPOŻYCZALNI MIĘDZYBIBLIOTECZNEJ – zamówiła 44 pozycji dla 32 osób. Ze zbiorów własnych wysłano 6 pozycji dla innych bibliotek;
- BIBLIOGRAFIA REGIONALNA - zespół ds. bibliografii regionalnej systematycznie pracował nad jej opracowaniem i uczestniczył w spotkaniach roboczych Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej Dolnego Śląska

w DBP we Wrocławiu. Bezpośrednio do bazy regionalnej Biblioteki pod Atlantami w br. wprowadzono 1074 opisów.

LEGIMI - kontynuowano współpracę z Dolnośląską Biblioteką Publiczną we Wrocławiu w zakresie korzystania z e-booków z portalu Legimi.pl, tj. bezpłatnego dostępu do 18 000 tytułów (głównie nowości wydawniczych i bestsellerów z literatury pięknej, literatury faktu). Usługa ta cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród czytelników, co potwierdzają poniższe dane:

- liczba aktywnych kont – 6071
- liczba wypożyczeń – 21670
- liczba otwarć – 9643
- liczba użytkowników – 385
- liczba wykorzystanych kodów – 464.

Liczba wypożyczeń w stosunku do ubiegłorocznych danych wzrosła o 98,75%; liczba otwarć wzrosła o 137,86%, a liczba użytkowników - o 68,85%.

DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKCYJNO-METODYCZNA

I. Szkolenia i instruktaż dla pracowników Biblioteki pod Atlantami

Zgodnie ze Strategią Szkoleniową PiMBP „Biblioteki pod Atlantami” w Wałbrzychu na lata 2018-2020 realizowano kolejne szkolenia kadry bibliotecznej. W br. pracownicy wzięli udział w szkoleniach wewnętrznych:

- „Organizacja i prowadzenie spotkań autorskich” (1.04.),
- „Kodowanie i programowanie w pracy z dziećmi i młodzieżą” (7.01.),
- „Metody i formy pracy z czytelnikiem dziecięcym – pokłosie szkoleń” (17.06.)
- „Trudny użytkownik w bibliotece” (21.10.) – dla bibliotekarzy o niewielkim doświadczeniu zawodowym.

W siedzibie biblioteki zorganizowano również szkolenia zewnętrzne:

- „Budowanie i rozwijanie zaangażowania pracowników” (4.04./5-godzinny warsztat zarządzania z elementami komunikacji),
- „Doskonalenie umiejętności prowadzenia spotkań autorskich” (15.04,27.05,3.06/cykl warsztatów dla pracowników organizujących spotkania z pisarzami oraz występujących publicznie),
- „Jak rozwinąć swój potencjał?” (02.12/ 5-godzinny warsztat)

Ponadto w 2019 r. 39 osób oddelegowano na 17 szkoleń poza bibliotekę, gdzie nabywali nowe umiejętności w zakresie pracy z czytelnikiem. Część bibliotekarzy cyklicznie brała udział w spotkaniach warsztatowych organizowanych przez Biuro Rewitalizacji i Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta oraz spotkaniach poświęconych formom partnerstwa lokalnego.

II. Szkolenia i poradnictwo na rzecz bibliotek powiatu

Zgodnie z obowiązującą strategią szkoleń i przyjętym planem zorganizowano następujące spotkania:

- „Analiza czytelnictwa w 2018 r. w powiecie wałbrzyskim na tle bibliotek Dolnego Śląska i kraju” (7.03),
- „Praca z picture bookiem na przykładzie książek Iwony Chmielewskiej” (28.03/warsztat dla bibliotekarzy dziecięcych zorganizowany przez instruktora w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczawnie-Zdroju),
- „Tworzenie profesjonalnej prezentacji multimedialnej” (6.06),
- „Fińskie metody angażowania młodzieży w bibliotekach i instytucjach kultury” (08.11),
- „Biblioterapia seniorów – wprowadzenie do zagadnienia” (13.11.),
- „Formy promocji czytelnictwa” (19.12).

Łącznie w ciągu roku instruktor udzielił 19 porad instruktorskich bibliotekarzom z terenu powiatu, głównie w zakresie sprawozdawczości oraz obowiązującego prawa bibliotecznego. Dokonał również analizy działalności bibliotek samorządowych w świetle wybranych danych statystycznych (marzec). Podczas spotkania dla bibliotekarzy z terenu powiatu zaprezentowało się Wydawnictwo Znak, proponując współpracę ukierunkowaną na promowanie czytelnictwa.

W marcu i kwietniu pracownicy merytoryczni „Biblioteki pod Atlantami” udzielali konsultacji pracownikom Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczawnie-Zdroju w zakresie obsługi modułu systemu bibliotecznego.

Z racji pełnienia zadań powiatowych w 2019 r. odbyło się 8 planowanych wizyt instruktorskich w:

- Miejskiej Bibliotece Publicznej - Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach (28.02) – spotkanie ze specjalistą ds. bibliotek. Omówiono sytuację biblioteki i jej rolę w budowaniu oferty edukacyjno-kulturalnej dla mieszkańców.
- Gminnej Bibliotece Publicznej w Starych Bogaczowicach (18.04) – spotkanie z dyrektorem Centrum Bibliotecznego-Kulturalnego. Tematem było omówienie współpracy przy organizacji Dnia Bibliotekarza, głównej imprezy integrującej środowisko bibliotekarskie powiatu.

- Bibliotece Publicznej w Mieroszowie (24.05) – spotkanie z pracownikiem placówki. Tematem były: długotrwałe problemy kadrowo-kierownicze i ich skutki, status biblioteki w strukturze centrum kultury (analiza dokumentów regulujących działalność biblioteki) oraz powołanie nowego stanowiska tj. koordynatora bibliotek;
- W Urzędzie Miasta i Gminy Mieroszków (18.01) - na prośbę dyrektora Biblioteki pod Atlantami doszło do spotkania z udziałem burmistrza Mieroszowa – Andrzeja Lipińskiego, dyrektor PiMBP „Biblioteki pod Atlantami” w Wałbrzychu – Renaty Nowickiej oraz instruktora powiatowego Arlety Wojciechowskiej. Spotkanie miało charakter interwencyjny. Dyrekcja biblioteki powiatowej przedstawiła nowemu burmistrzowi, jak przez ostatnie lata zarządzana była mieroszowska biblioteka, prosząc o pomoc w naprawieniu tej sytuacji.
- Gminnej Bibliotece Publicznej w Czarnym Borze (28.05) - spotkanie z nowym dyrektorem Biblioteki i Centrum Kultury. Tematyka spotkania dotyczyła przede wszystkim zasad współpracy między biblioteką powiatową i gminną, problemów wynikających z funkcjonowania biblioteki szkolnej w lokalu biblioteki publicznej oraz prac związanych z zagospodarowaniem i przeinwentaryzowaniem księgozbioru zlikwidowanej w 2017 r. filii w Witkowie Śląskim. Dyrektor przedstawiła również swoje plany dotyczące znacznego poszerzenia oferty kulturalnej dla użytkowników biblioteki i centrum.
- w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jedlinie-Zdroju (19.09). Spotkanie z kierownikiem biblioteki. Rozmowa na temat udziału biblioteki w organizowaniu imprez miejskich, takich jak Koncert Trzech Kultur czy obchody Święta Niepodległości. Ponadto rozmowa z nowym bibliotekarzem na temat potrzeb szkoleniowych.
- w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Głuszycy (05.12). Spotkanie z kierownikiem biblioteki. Tematem były głównie 2 zagadnienia. Pierwsze dotyczyło praktycznych wskazówek do napisania nowego regulaminu skonstruowanego, do którego przygotowuje się biblioteka. Instruktor pomógł w sformułowaniu zasadniczych kwestii dotyczących dokumentacji przeprowadzania kontroli zbiorów. Drugim tematem był projekt „Teatr z walizki”, na który biblioteka zdobyła dofinansowanie z Fundacji „Katolicka Inicjatywa Berit” w Głuszycy. W trakcie wizyty instruktor obejrzał efekty ostatniego remontu pomieszczeń bibliotecznych, dokonanego dzięki realizacji projektu „Nowoczesna przestrzeń Centrum Kultury – Miejskiej Biblioteki Publicznej w Głuszycy” dofinansowanego w ramach „Programu Infrastruktury domów Kultury” ze środków MKiDN.
- w Gminnej Bibliotece Publicznej w Walimiu (10.12). Spotkanie z dyrektorem biblioteki. W trakcie spotkania omówione zostały kwestie: przygotowania do remontu nowej siedziby biblioteki oraz ostatnia kontrola Regionalnej Izby Obrachunkowej w urzędzie gminy i jej efekt w postaci kontroli zbiorów bibliotecznych. Podczas wizyty instruktor dowiedział się o szczegółach akcji wspierania bibliotek w powiecie cyklicznymi darowiznami, które mają poszerzyć popularyzację czytelnictwa w powiecie wałbrzyskim, zainicjowanej przez samorządowca i regionalistę z Walimia.
- w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczawnie-Zdroju (17.12). Spotkanie z dyrektorem biblioteki. Tematykę zdominowały problemy i potrzeby kadrowe oraz finansowe placówki. Podczas wizyty instruktorskiej dyrektor placówki zaprezentowała rzeczowe efekty projektu "Aktywność seniora wydobywa jego piękno", zrealizowanego dzięki dofinansowaniu w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" przez LGD Kwiat lnu.

26 września 2019 r. odbyła się największa impreza szkoleniowa adresowana do bibliotekarzy publicznych z terenu powiatu wałbrzyskiego. Biblioteka pod Atlantami już po raz czwarty zorganizowała konferencję metodyczną BIBLIOKREACJE. Tym razem pod hasłem „Biblioteka w regionie”. Partnerami byli: firma szkoleniowa GoodBooks i Oficyna Wydawnicza ATUT. W części wykładowej wystąpił Marcin Skrabka (GoodBooks), który opowiedział o działaniach bibliotek fińskich na rzecz społeczności lokalnych. Następnie Justyna Daniel-Korzyniewska (BPMiG Jarocin) przedstawiła wielopłaszczyznowy projekt „Legendoczytaczka na szlaku” Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Jarocin. Natomiast Iwona Haberny (Bookowy Dom) w prezentacji „Dziedzictwo lokalne w działaniach instytucji kultury – pomysły, metody i szanse” omówiła projekty regionalne, realizowane przez jej fundację.

W części pod nazwą Dobre praktyki dyrektor MBP w Szczawnie-Zdroju omówiła działania swojej instytucji na rzecz promocji uzdrowiska. Wystąpili także pracownicy Biblioteki pod Atlantami, którzy opowiedzieli o Tygodniu z Regionem i grze planszowej „Tajemniczy Wałbrzych – Akcja Rewitalizacja”.

Uczestnicy mieli możliwość wybrać jeden z trzech warsztatów: „Biblioteka jako instytucja chroniąca dziedzictwo lokalne. Poszukiwanie inspiracji, gromadzenie pamiątek, zbieranie relacji, narzędzia cyfrowe” (prowadz. GoodBooks), „Edukacja regionalna w bibliotece – jak zainteresować młode pokolenia lokalną historią” (prowadz. GoodBooks) i „Od historii do gry” (pracownicy Biblioteki pod Atlantami). W konferencji wzięło udział 66 osób.

III. Selekcja i kontrola zbiorów PiMBP

Prowadzono systematyczną kontrolę stanu księgozbioru i jego selekcji w wybranych działach i filiach. Priorytetem w roku 2019 była selekcja zbiorów Filii nr 1 z uwagi na zbyt duży procent materiałów zbędnych, nieaktualnych i zniszczonych oraz planowaną zmianę lokalizacji filii w roku następnym. Łącznie pod kątem selekcji księgozbioru w ciągu roku odbyło się 7 planowanych kontroli (Filia nr 1, Filia nr 1 dziecięca, Filia nr 2, Filia nr 3, Filia nr 6, Filia nr 13 i Wypożyczalnia Główna). Na prośbę kierownika Filii nr 13, wpisującego zbiory

do bazy elektronicznej, selekcji starszych książek dokonała komisja weryfikacyjna. Kontynuowane jest wciąż ubytkowanie zbiorów zlikwidowanej Filii nr 14. Od września instruktor nadzoruje również właściwe zagospodarowanie księgozbioru Filii nr 2, przygotowywanej do zamknięcia.

Zgodnie z planem w 2019 r. odbyły się 3 kontrole zbiorów (skontra). W terminie 7-22 stycznia została przeprowadzona kontrola księgozbioru Działu Dziecięco-Młodzieżowego w budynku głównym biblioteki. Od 2 do 19 kwietnia odbyło się skontrum zbiorów specjalnych znajdujących się w Dziale Zbiorów Audiowizualnych oraz Oddziale Książki Mówionej. Kontrola objęła wszystkie materiały wizyjne i dźwiękowe, wykazane w ewidencji w/w działów (płyty analogowe, CD, DVD, CD ROM, kasety magnetofonowe i VHS oraz przezrocza). Od 14 do 18 października 2019 r. odbyło skontrum księgozbioru Filii nr 13 na Gliniku Nowym. Wszystkie skontra przeprowadzono zgodnie z nowym, wprowadzonym w życie w grudniu 2018r., Regulaminem skontrum przy wyłączeniu komórek z ruchu czytelniczego.

ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH ZA 2019 r.

Zgodnie z przewidywaniami spadła w porównaniu do roku poprzedniego liczba czytelników zarejestrowanych w Bibliotece. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż w chwili obecnej w komórkach udostępniania działu system biblioteczny MATEUSZ. Elektroniczny zapis każdego czytelnika odbywa się w ciągu roku tylko jednokrotnie. W poprzednich latach, gdy obowiązywał zapis tradycyjny, 1 czytelnik mógł być wykazywany w kilku miejscach jako nowy czytelnik i tak był liczony. Spora część mieszkańców korzysta ze zbiorów bibliotecznych w więcej niż jednej placówce. Funkcjonująca w systemie baza elektroniczna pokazuje więc rzeczywistą liczbę użytkowników, nie dopuszcza do ich dublowania. Oczywiście znaczenie mają również ogólne tendencja spadkowe, wynikające ze zmniejszania się potrzeb czytelnicznych oraz spadającej wciąż liczby mieszkańców Wałbrzycha. Z drugiej strony widać wyraźny wzrost czytelników książki elektronicznej. Często to osoby korzystające także z tradycyjnej książki.

Spadek czytelników nie wszędzie przekłada się na liczbę odwiedzin. Wśród filii bibliotecznych największe spadki tego wskaźnika notują Filia nr 1, Filia nr 2 oraz Filia nr 3 z oddziałem dziecięcym; w centrali – Wypożyczalnia Główna, Oddział Zbiorów Audiowizualnych oraz Oddział Książki Mówionej. W przypadku zbiorów specjalnych znaczenie może mieć fakt, że udostępniają je już obecnie 3 filie. Wzrost odwiedzin widoczny jest w Filii nr 1 dziecięcej, Filii nr 6 z oddziałem dziecięcym oraz oddziale dziecięcym Filii nr 7, czyli tam, gdzie w ostatnim okresie następuje intensyfikacja pracy z czytelnikiem. W ślad za tym idą wzrosty wypożyczeń.

Spośród filii bibliotecznych najlepsze wskaźniki odnotowała Multimedialna Filia Biblioteczna na Podzamczu, w budynku centralnym natomiast Dział Dziecięco-Młodzieżowy. Obie te komórki mimo ilościowego spadku czytelników wykazały wzrost odwiedzin oraz wypożyczeń. Najwięcej książek wypożyczają użytkownicy MFB, zbiory specjalne oraz czasopisma cieszą się największym zainteresowaniem w Filii nr 7 dla dorosłych, która wypożyczyła ich w tym roku więcej niż wszystkie inne filie razem. Z komputera i Internetu korzystają w dalszym ciągu bardzo licznie użytkownicy „nowych” filii oraz czytelnicy w budynku głównym.

Tab. 1. UŻYTKOWNICY PiMBP „BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI” – 2019 r.

Dział/Filia	Liczba czytelników	Liczba odwiedzin w czytelnicy	Liczba uczestników imprez bibliotecznych	Liczba korzystających z usług biblioteki	Liczba osób korzystających z komputera	Liczba udzielonych informacji
filie	8 649	20 315	14 483	43 447	7 472	12 655
centrala	3 333	15 251	7 499	26 083	3 969	18 641
Galeria pod Atlantami i Pokój Pamięci	-	-	-	2 337	-	
razem	11 982	35 566	22 318	71 867	11 441	31 296

ANALIZA FUNKCJONOWANIA SIECI BIBLIOTECZNEJ

Od kilku lat trwają intensywnie starania o podniesienie standardów funkcjonowania sieci bibliotecznej. „Biblioteka pod Atlantami” posiada obecnie 9 filii. Mimo, że od kilku lat trwają intensywne działania zmierzające do poprawy warunków funkcjonowania wszystkich filii bibliotecznych, ich poziom pod względem warunków lokalowych i wyposażenia jest nadal zróżnicowany. Nie we wszystkich placówkach są odpowiednie warunki

do realizowania szerszej działalności bibliotecznej. Od 2014 r. do tej pory udało się przenieść do nowych większych lokali, wyremontować i wyposażyć w nowe meble i sprzęt multimedialny placówki na: Podzamczu (Multimedialna Filia Biblioteczna), Sobięcinie (Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym) i Piaskowej Górze (Filia nr 7

z oddziałem dziecięcym). Remonty dwóch ostatnich zostały zrealizowane w ramach projektu „Rozwój oferty kulturalnej w Aglomeracji Wałbrzyskiej poprzez przebudowę i doposażenie obiektów instytucji kultury w Wałbrzychu: Zadanie nr 1 „Przebudowa budynku przy ul. Broniewskiego 65A w Wałbrzychu na potrzeby Wałbrzyskiego Ośrodka Kultury i Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteka pod Atlantami w Wałbrzychu”, Zadanie nr 2 „Adaptacja budynku przy ul. 1 Maja 149 na potrzeby oddziału bibliotecznego”, Zadanie nr 3 „Doposażenie w sprzęt komputerowy, biurowy, multimedialny wraz z oprogramowaniem w celu rozszerzenia dostępu do zbiorów Biblioteki pod Atlantami w Wałbrzychu” (RPDS.04.03.04-02-0016/16).

Inwestycje w „nowe” filie przynoszą jednoznaczne efekty w postaci wzrostu lub wysokiego i stabilnego poziomu czytelnictwa. Dzięki odpowiednim warunkom placówki te mogą realizować bogatszą ofertę kulturalno-edukacyjną, pozyskując nowych użytkowników i odbiorców.

Tak jest w przypadku **Multimedialnej Filii Bibliotecznej**, gdzie w dalszym ciągu utrzymuje się tu tendencja wzrostowa w najważniejszych wskaźnikach. Zanotowano co prawda mniej nowych czytelników, ale jest to spowodowane ich naliczaniem i rejestrowaniem przez system komputerowy MATEUSZ. Wzrosła natomiast liczba odwiedzin oraz liczba wypożyczeń (zarówno książek i czasopism, jak i zbiorów specjalnych).

Wzrosty wykazuje – wbrew ogólnym trendom - także czytelnia (większa liczba odwiedzin i udostępnień). Na niższym poziomie niż w latach poprzednich, utrzymuje się liczba osób korzystających z Internetu, który stał się powszechny. Dlatego stanowiska komputerowe wykorzystywane są w większym zakresie do organizowania warsztatów multimedialnych, w tym cieszących się wielką popularnością zajęć dla seniorów.

W trosce o satysfakcję użytkowników wciąż wzbogacana jest oferta kulturalno-edukacyjna. W MFB zorganizowano w 2019 roku wiele imprez dla wszystkich grup odbiorców. Kontynuowane są zajęcia cykliczne, które od początku cieszą się dużym zainteresowaniem, jak np. Bajkowy Klub Malucha czy Spotkania z Mistrzem oraz seanse filmowe. Do oferty wprowadzane są nowe propozycje, które znajdują swoich odbiorców (m.in. Dni Irańskie, IV edycja Międzyszkolnego Konkursu „Mistrz Pięknego Czytania”, Młodzieżowe Kino oraz zajęcia multimedialne „Stwórzmy grę”, czyli tworzenie gier w aplikacji Action Track). W 2019 r. cykl „Porozmawiajmy o...” w całości poświęcony został tematyce ornitologicznej. Odbyło się aż 14 spotkań ze znanym dziennikarzem, fotoreporterem Krzysztofem Żarkowskim pn. „O ptakach w Multimedialnej Filii Bibliotecznej”, w których uczestniczyło łącznie 537 osób. W sumie w ciągu roku filia zorganizowała 344 zajęcia i wydarzenia, w których udział wzięło 6 363 osób. Przy organizowaniu różnego rodzaju imprez MFB współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami (m.in. Stowarzyszenie Radość Życia, Samorządowe Przedszkole nr 14, Powiatowy Dom Pomocy Środowiskowej, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy). Jest miejscem otwartym również dla mieszkańców dzielnicy, którzy nie są jej czytelnikami. Odbywają się tu również debaty społeczne poruszające bieżące tematy ważne dla lokalnej społeczności. W 2019 r. zorganizowano m.in.:

- „Miasto, takie jak chcesz” (03.04.) - debata prezydencka podczas której Prezydent Wałbrzycha przedstawił największe inwestycje, jakie będą realizowane w mieście oraz odpowiadał na pytania mieszkańców,
- „Po co nam Unia? Porozmawiajmy!” (18.05.) - spotkanie z udziałem uznanych autorytetów nauki i praktyki unijnej, dotyczące naszej obecności w Unii Europejskiej,
- „Potrzeby opiekunów osób żyjących z chorobą Alzheimera” (30.09.) – konferencja on-line, zorganizowana przez Stowarzyszenie „Radość Życia”.

Liczba wszystkich odwiedzin przekroczyła w 2019 r. do 37 000.

Mija trzeci rok od przeniesienia **Filii nr 7 z oddziałem dziecięcym** do nowej siedziby przy ulicy Broniewskiego 65 a. Lepsze warunki lokalowe, nowoczesne wyposażenie oraz atrakcyjna oferta powodują, że biblioteka stała się ważnym miejscem dla mieszkańców dzielnicy Piaskowa Góra. Sprzyja temu fakt, że lokal usytuowany jest w samym centrum dzielnicy i nie posiada barier architektonicznych, a część czytelników to ludzie starsi, dodatkowo filię odwiedzają też grupy osób niepełnosprawnych i w coraz większym stopniu matki z małymi dziećmi. Środowisko czytelnicze Piaskowej Góry jest bardzo zróżnicowane, nie tylko jeśli chodzi o wiek użytkowników ale też o ich wykształcenie i zainteresowania. Od początku filia prowadzi dla każdej z tych grup bogatą ofertę edukacyjną i kulturalną. Zaspokaja też potrzeby rekreacyjne, umożliwiając rozwijanie indywidualnych pasji. Nowoczesna czytelnia z wygodnymi fotelami oraz dobrana do potrzeb mieszkańców prenumerata prasy przyciąga wielu czytelników. Dzięki temu filia notuje najwięcej udostępnień czasopism w całej sieci bibliotecznej. Miejsce to służy również do organizacji kameralnych spotkań, z których korzysta coraz większa liczba odbiorców (m.in. spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, projekcje filmowe, spotkania autorskie, wykłady i pokazy multimedialne). Duża część działań ukierunkowana jest nie tylko na rozwój czytelniczy, ale i aktywizację dzieci i młodzieży. Filia współpracuje z placówkami szkolnymi i przedszkolnymi. Uczniowie i nauczyciele z chęcią korzystają z szerokiej oferty edukacyjnej. W ostatnim czasie do współpracy przyłączył się też Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu. Coraz częściej filia wychodzi ze swoimi działaniami również poza mury biblioteki, organizując w popularnych miejscach dzielnicy, takich jak stadion czy Ogródek Jordanowski zajęcia plenerowe i happeningi, których odbiorcą są głównie dzieci i młodzież. W 2019 r. filia zorganizowała 281 zajęć i imprez dla blisko 4 000 odbiorców.

Filia nr 7 to jedyne miejsce w dzielnicy Piaskowa Góra, gdzie nieodpłatnie można skorzystać z komputerów i Internetu. Statystyki wskazują, że jest to bardzo atrakcyjna i potrzebna oferta. Korzystają z niej przedstawiciele wszystkich grup wiekowych. Wśród seniorów dużym zainteresowaniem cieszą się kursy komputerowe, które pełnią zarówno funkcję edukacyjną jak i społeczną.

Biblioteka na Piaskowej Górze to miejsce integrujące lokalną społeczność, bardzo dobrze postrzegane przez mieszkańców, którzy przejawiają duże zainteresowanie świadczonymi przez nią usługami. Liczba wszystkich odwiedzin wzrosła w 2019 r. do 33 000.

Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym w dzielnicy Sobiećcin (uruchomiona ponownie w nowej siedzibie w 2018 r.) to placówka, która z racji specyfiki dzielnicy, oprócz podstawowej działalności bibliotecznej, przyjęła na siebie także wiele zadań środowiskowych. Po latach funkcjonowania w pomieszczeniach szkolnych, zyskała wreszcie dogodne warunki, by znacznej poprawie uległa jakość obsługi ruchu czytelniczego (m.in. łatwiejszy dostęp do zbiorów, także dla osób niepełnosprawnych). Nowe warunki funkcjonowania oraz wyposażenie filii pozwoliły na rozwinięcie oferty edukacyjnej i kulturalnej z zastosowaniem multimedialności, organizację spotkań autorskich, dostęp do bezpłatnego Internetu i prowadzenie kursów komputerowych dla seniorów. Priorytetem jest jednak szeroka działalność w zakresie pracy z dziećmi. To właśnie ta grupa mieszkańców jest najczęstszym użytkownikiem biblioteki. Prowadzone są cykliczne zajęcia, które mogą rozbudzić pasję czytania (Klub Czytających Rodzin „Tęczowa Kraina”, „Popołudnia z zagadką”, „Paragraf”). Codziennie duże grono dzieci spędza tu czas na zabawie, korzystając chętnie z Internetu i dostępnych gier. Z zabawy przy użyciu X-boxa skorzystało w ciągu roku 1035 dzieci, zaś gry planszowe udostępniono 1325 osobom. Pracownicy filii prowadzą stałą współpracę z instytucjami lokalnymi działającymi w dzielnicy Sobiećcin (m. in. świetlicami środowiskowymi, MOPS-em, RWS-em Sobiećcin- Gaj).

Poziom czytelnictwa na Sobiećcinie nie jest tak wysoki, jak na Podzamczu czy Piaskowej Górze. To dzielnica o zupełnie innym charakterze i specyfice niż dwie poprzednie. Właśnie ze względu na ów charakter i specyficzne potrzeby środowiska lokalnego rozwijana tu działalność edukacyjna i środowiskowa to bardzo ważny element działań podejmowanych przez instytucję kultury. W 2019 r. filia organizowała kolejną edycję Narodowego Czytania z udziałem osób publicznych i lokalnych działaczy, aby promując czytelnictwo ukazać mieszkańcom funkcję i możliwości biblioteki na terenie dzielnicy. Jest postrzegana jako placówka przyjazna i otwarta na potrzeby wszystkich mieszkańców. To tu odbyły się:

- spotkanie autorskie z Katarzyną Dudą – dziennikarką promującą swoją publikację *Kiedyś tu było życie. Teraz jest tylko bieda*, poświęconą losom robotników przemysłowych, którzy stracili pracę w trakcie transformacji ustrojowej (25.10/ przy współpracy z RWS-em Sobiećcin- Gaj).
- zebranie dla mieszkańców dzielnicy z radnymi dotyczące najistotniejszych problemów w dzielnicy (24.01),
- zebranie przedstawicieli Miejskiego Zarządu Budynków Komunalnych z mieszkańcami (27.03),
- zebranie przedstawicieli Miejskiego Zarządu Budynków Komunalnych i MOPS z mieszkańcami (29.05),
- warsztaty aktywizujące dla mieszkańców Sobiećcina zorganizowane przez MOPS (26.06 oraz 30.07),
- zebranie z mieszkańcami zorganizowane przez MOPS (12.12).

To właśnie w tej placówce zorganizowano w br. kolejną edycję Narodowego Czytania, z udziałem parlamentarzystów, władz Wałbrzycha, osób pracujących w dzielnicy Sobiećcin i jej mieszkańców.

Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym w 2019 r. zorganizowała w sumie 180 imprez bibliotecznych dla 1886 uczestników, podobna liczba osób skorzystała z komputerów i dostępu do Internetu. Liczba wszystkich odwiedzin przekroczyła w 2019 r. do 12 500.

Zgodnie z Uchwałą nr XV/144/19 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia zamiaru likwidacji **Filii Nr 2** Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej "Biblioteka pod Atlantami" w Wałbrzychu oraz dokonania zmian w statucie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej "Biblioteka pod Atlantami" w Wałbrzychu zostały podjęte przygotowania związane z uruchomieniem w 2020 r. punktu bibliotecznego w dzielnicy Podgórze. Trwają też prace nad właściwym zagospodarowaniem księgozbioru filii. Po rozmowach z dyrekcją Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 część księgozbioru dla dzieci i młodzieży zasilili stan szkolnej biblioteki.

Na potrzeby przeniesienia i połączenia **Filii nr 1 i Filii nr 1 dziecięcej** pozyskano nowy lokal o pow. 363,18 m² przy ul. Piłsudskiego 51-53. W marcu 2019 r. została zawarta umowa najmu lokalu użytkowego z Gminą Wałbrzych, w imieniu której działa Miejski Zarząd Budynków Sp. Z o.o. w Wałbrzychu. Biblioteka złożyła projekt do Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, działania 4.3 Dziedzictwo kulturowe. Podzadania 4.3.4 Dziedzictwo kulturowe – ZIT (schemat B) pn. „Adaptacja lokalu użytkowego przy ul. Piłsudskiego 51-53 na potrzeby funkcjonowania Filii nr 1 z oddziałem dziecięcym Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu (numer projektu: RPDS.04.03.04-02-0001/19)”. Na dzień składania niniejszego sprawozdania projekt został rozpatrzony pozytywnie i otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w kwocie 1 008 758,35 PLN. Wartość całkowita projektu: 1 186 774,53 PLN.

W 2019 r. znacznie ulepszono standard **Filii nr 3 z oddziałem dziecięcym**. Dzięki współpracy z MZB wstawiono nowe okna, drzwi wejściowe oraz witrynę. Wymieniono również część bibliotecznego wyposażenia, odświeżono pomieszczenia. Placówka zyskała w ten sposób nowy wygląd, który zachęca do korzystania z jej usług.

POPULARYZACJA KSIĄŻKI, BIBLIOTEKI I CZYTELNICTWA

PiMBP „Biblioteka pod Atlantami”, podobnie jak w poprzednich latach, prowadziła w 2019 r. bogatą działalność kulturalno-edukacyjną, skierowaną do różnych grup odbiorców. Zorganizowała 1 345 imprez i zajęć, wśród których największy procent to te o charakterze literackim, ukierunkowane na rozwój kultury czytelniczej i promocję czytelnictwa. Uczestniczyło w nich ponad 22 000 osób. Natomiast z podstawowych usług świadczonych przez bibliotekę w 2019 r. skorzystało łącznie blisko 72 000 osób, czyli więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Liczba wszystkich odwiedzin wyniosła 175 349.

Tab. 2 CHARAKTERYSTYKA ZAJĘĆ/ IMPREZ 2019 r.

Rodzaj zajęć/ imprez	Liczba zajęć/ imprez	Liczba uczestników
literackie	569	9 110
regionalne	51	1 203
edukacyjne	370	4 806
biblioteczne	60	1 046
pozostałe	295	6 153
RAZEM	1 345	22 318

W ogólnej liczbie imprez i ich uczestników należy wymienić:

- dla dzieci: liczba imprez – 824; liczba uczestników – 13 411,
- dla młodzieży: liczba imprez – 94; liczba uczestników – 1 162,
- dla dorosłych: liczba imprez – 380; liczba uczestników – 7 077,
- dla grup specjalnych: liczba imprez – 47; liczba uczestników – 668.

NAJWAŻNIEJSZE IMPREZY

IV. EDYCJA POWIATOWEGO KONKURSU „LITEROWANIE NA ŚNIADANIE”(21.02). Uczniowie klas IV-VI szkół podstawowych sprawdzali swoje umiejętności w kilku konkurencjach, m.in.: literowanie wyrazów, znajomość definicji wyrazów dawnych i gwary, znajomość najczęściej popełnianych błędów logiczno-językowych, znajomość ortografii. W konkursie udział wzięło 30 uczniów z 11 szkół podstawowych z Wałbrzycha i powiatu wałbrzyskiego.

VI. TYDZIEŃ FANTASTYKI (25-30.03). W tym roku odbywał się pod hasłem „Witaj w Baśnioborze”. Na imprezę promującą literaturę fantasy, inspirowaną książką Brandona Mulla pt. „Baśniobór”, złożyły się warsztaty, zajęcia literackie i edukacyjne, wspólne czytanie oraz seanse filmowe. Łącznie we wszystkich wydarzeniach tygodnia wzięło udział blisko 200 osób.

TYDZIEŃ BIBLIOTEK (8-15.05). W tegorocznym programie znalazły się m.in.:

- #znajdź sobie książkę – akcja promująca czytelnictwo w oparciu o grę miejską, polegająca na szukaniu kuponów na nagrody w różnych punktach miasta, zorganizowana we współpracy z Wydawnictwem Znak, Urzędem Miasta w Wałbrzychu, "Pod pretekstem" Art cafe, Muzeum Porcelany w Wałbrzychu, Starą Kopalnią, Domem Seniora, BWA Wałbrzyska Galeria Sztuki. Wiersze zakłete w obrazkach - finał konkursu plastycznego opartego o twórczość Ireny Raszki, lokalnej autorki m.in. utworów dla dzieci *Baje, bajki, rymowanki* (8 maja, Multimedialna Filia Biblioteczna, Podzamcze).
- Spotkania autorskie: dla dorosłych - Jacek Hugo Bader, dla dzieci i młodzieży – Jakub Skworz (9 i 13 maja, Filia nr 7 Piaskowa Góra);
- Happening czytelniczy - plenerowe spotkanie dzieci, młodzieży i bibliotekarzy (9 maja, Filia nr 1 na Nowym Mieście i Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym na Piaskowej Górze);
- Mistrz Pięknego Czytania - międzyszkolny konkurs czytelniczy poświęcony w tym roku prozie Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (10 maja, Multimedialna Filia Biblioteczna, Podzamcze);
- Pasowanie na czytelnika - uroczyste pasowanie uczniów szkół podstawowych na Czytelników Biblioteki (10 maja, Dział Dziecięcy – Młodzieżowy, Śródmieście);
- Są cisze jak bliźny... - wieczór poetycki poświęcony życiu i twórczości wałbrzyskiego poety Mariana Jachimowicza (15 maja, Filia 6, Biały Kamień);
- Kiermasze książek w Bibliotece Głównej oraz filiach na Nowym Mieście, Podzamczu, Piaskowej Górze, Białym Kamieniu (8 – 15 maja).

V. PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI LITERACKIEJ DZIECI I MŁODZIEŻY. Temat przewodni tegorocznej edycji „Moje Miejsce” nawiązywał do twórczości Joanny Bator. Przystąpili do niego młodzi „literaci” z wałbrzyskich szkół, laureaci zostali nagrodzeni publikacją zawierającą ich debiutanckie próby poezji i prozy. W tym roku wyłoniono 11 laureatów (finał 14.06).

NOC BIBLIOTEK pod hasłem „Znajdźmy wspólny język” (5.10. - centrala) - W programie znalazły się:
- warsztaty dla dzieci „Przywiezione słowa”, podczas których pokazaliśmy jakie perełki przywieźli ze sobą ludzie, którzy po drugiej wojnie światowej przyjechali do Wałbrzycha.
- pierwsza mobilna gra miejska „Tajemniczy Wałbrzych – Akcja rewitalizacja”. Ze względu na ulewny deszcz gra została rozegrana w budynku biblioteki. Uczestnicy gry przemierzali biblioteczne korytarze rozwiązując pojawiające się na ekranach smartfonów zadania oraz te, które przygotowały dla nich dziwne, spotykane po drodze postacie, takie jak kompozytor, milicjant czy gołębiarka. Na zakończenie serwowano słodkie nagrody, zaś zwycięzca gry otrzymał czytnik e-booków.
- spotkanie autorskie Agnieszki Szpili, ambasadorki Wałbrzycha, promującej swoją najnowszą powieść „Bardo”. Autorka opowiedziała m.in. o pomysły na następną powieść „Heksy”, scenariuszu do serialu o Wałbrzychu
- seans filmowy – projekcja komedii „Za jakie grzechy, dobry Boże”.

TYDZIEŃ Z REGIONEM (7-11.10) przebiegał pod hasłem ŚCIEŻKAMI LITERATURY. W tym roku w ramach imprezy odbyły się następujące wydarzenia:

- projekcja filmu fabularnego pt. „Pokot”, w reżyserii Agnieszki Holland i Kasi Adamik, będącego ekranizacją powieści Olgi Tokarczuk „Prowadź swój pług przez kości umarłych”.
- spotkanie autorskie Krzysztofa Zawojkiego, współautora książki o Bereźnicy Niżnej, bieszczadzkiej wiosce istniejącej od 1376 do 1946 roku. To spotkanie autorskie przeniosło nas w zapomniany świat Bojków, skomplikowanych relacji narodowościowych i burzliwej historii.
- 20-lecie wydania tomiku poezji pt. „Kareta dam”. Jubileuszowe spotkanie z autorkami: Elżbietą Gargałą, Danutą Góralską-Nowak, Teresą Misior-Zalewską i Wiesławą Raczkiewicz było okazją do wspomnień i refleksji.

- warsztaty literacko-regionalne dla dzieci pn. „Przywiezione słowa”. Ich uczestnicy mieli możliwość poznać przykłady gwar i regionalizmów, wniesionych do języka i kultury przez mieszkańców Wałbrzycha, którzy przybyli po wojnie do naszego miasta z różnych stron Polski i Europy.

Podczas Tygodnia z Regionem można było także obejrzeć w atrium wystawę fotografii pn. „60 lat na przewodnickim szlaku”, przygotowaną z okazji jubileuszu Koła Przewodników Sudeckich i Terenowych PTTK Oddział „Ziemi Wałbrzyskiej” w Wałbrzychu.

SPOTKANIA AUTORSKIE

W 2019 roku odbyły się spotkania z:

- **Hannibalem Smoke** – pisarzem, publicystą i fotoreporterem portalu Onet.pl zaangażowanym w ratowanie dolnośląskiego pejzażu kulturowego, który promował swoją najnowszą książkę „Niewidzialny Dolny Śląsk”. Spotkanie odbyło się w Multimedialnej Filii Bibliotecznej (15.02).
- **Wojciechem Tochmanem** - jednym z najwybitniejszych polskich reporterów i autorów literatury faktu, który promował swoją nową książkę *Pianie kogutów, płacz psów*. Spotkanie odbyło się w Galerii pod Atlantami (4.03).
- **prof. Stanisławem S. Nicieją** - znawcą historii polskich Kresów. Profesor od dziesięciu lat konsekwentnie realizuje swój projekt opisanie historii 200 miast, które Polska straciła na Wschodzie w wyniku konferencji w Jałcie i Poczdamie. Tegoroczne spotkanie w Bibliotece pod Atlantami było promocją *XII tomu Kresowej Atlantydy*. Spotkanie odbyło się w Galerii pod Atlantami (4.04).
- **Moniką Bill** - wrocławską poetką, publicystką, aktorką, która promowała swoją poezję w Filii nr 7 z oddziałem dziecięcym na Piaskowej Górze (10.04).
- **Marcinem Bradke** - wieloletnim dziennikarzem TVP Wrocław, lektorem, pisarzem i współreżyserem oraz scenarzystą filmu *Daisy. Wspomnienie minionego świata*. Podczas spotkania autor promował swoją książkę pt. *Gniew*. Spotkanie odbyło się w Multimedialnej Filii Bibliotecznej na Podzamczu (11.04).
- **Jackiem Hugo-Baderem** - jednym z najbardziej cenionych reporterów w Polsce, zajmujących się krajami byłego ZSRR. Spotkanie poświęcone twórczości pisarza i promocji jego najnowszej książki *Audyt*. Współorganizatorem był Wałbrzyski Ośrodek Kultury, spotkanie odbyło się w Filii nr 7 z oddziałem dziecięcym na Piaskowej Górze (9.05).
- **Tamarą Włodarczyk** - współautorką książki *Przewodnik po żydowskim Dolnym Śląsku. Region wałbrzyski*. W programie był również koncert muzyki żydowskiej. Wydarzenie zorganizowane we współpracy z *Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Żydów w Polsce - Oddział Wałbrzych* odbyło się w Galerii pod Atlantami (5.06).

- **Piotrem Stelmachem** - dziennikarzem muzyczny i prezerem Programu Trzeciego Polskiego Radia, który promował swoją książkę *Lżejszy od fotografii. O Grzegorzu Ciechowskim*. Spotkanie odbyło się w Galerii pod Atlantami (14.06).
- **Agnieszka Szpilą** – autorką pochodząca z Wałbrzycha, promującą swoją najnowszą powieść *Bardo*. Spotkanie odbyło się w ramach Nocy Bibliotek (5.10).
- **Stanisławem Janickim** – pisarzem, dziennikarzem i scenarzystą, a przede wszystkim znanym krytykiem i historykiem kina, autorem legendarnego programu telewizyjnego „W starym kinie”. Spotkanie uświetniło jubileusz 5-lecia Multimedialnej Filii Bibliotecznej na Podzamczu (15.10).
- **Jolaną Marią Kaletą** - pisarką, która opowiedziała o swojej najnowszej książce *Wojna i miłość. Andrzej i Halina* – romansie historycznym opartym na losach rodzinnych i wydarzeniach II wojny świat. (18.10).
- **Katarzyną Dudą** – dziennikarką, która promowała swoją publikację *Kiedys tu było życie. Teraz jest tylko bieda*, poświęconą losom robotników przemysłowych, którzy stracili pracę w trakcie transformacji ustrojowej (25.10).
- **Joanną Kuciel-Frydryszak**, dziennikarką, pisarką, promującą swoją najnowsza książkę *Shujące do wszystkiego* (7.11).
- **Maciejem Henem** – synem znanego twórcy książek historycznych, pisarzem i publicystą, autorem książki „Deutsch dla średnio zaawansowanych”. Spotkanie odbyło się w Filii nr 5 z oddziałem dziecięcym na Piaskowej Górze (13.11).
- **Barbarą Elmanowską** – poetki ze Świdnicy, która tym razem zaprezentowała osobisty reportaż pt. „Świdnicki szlak kobiet”. Opisała w nim sylwetki kobiet zarówno współcześnie żyjących, jak i tych, które zapisały się na kartach świdnickiej historii dzięki swoim osiągnięciom artystycznym, społecznym, politycznym, naukowym, sportowym (21.11).
- **Januszem Leonem Wiśniewskim** – pisarzem, naukowcem, autorem wielu poczytnych książek; podczas spotkania autor promował swoją ostatnią powieść *Koniec samotności*, będącą kontynuacją bestsellerowej powieści *Samotność w sieci* (27.11).
- **Albeną Grabowską**, pisarką, autorką m.in. sagi *Stulecie winnych*. Okazją do spotkania była premiera powieści *Matki i córki* (29.11).
- **Magdaleną Woch** – promującą książkę „Zamek Książ: historia i tajemnice” (współautor Marek Dudziak), tj. obszerną publikację, bogato ilustrowaną archiwalnymi zdjęciami i pocztówkami oraz planami. Zawiera ona nie tylko fakty dotyczące historii zamku, ale także wiele informacji i ciekawostek dotyczących jej mieszkańców. Wiele z nich nie było dotąd nigdzie publikowane (3.12).
- **Esterą Grabarczyk** – artystką prowadzącą galerię rękodzieła, twórczynią projektu „Słowiański jedwab”, ukazującego różne odsłony polskiego lnu, autorką książki „Ja i słowiański jedwab”, w której prezentuje najnowsza kolekcję oraz historie partnerów i modelek współpracujących przy projekcie (10.12).

Dla dzieci i młodzieży organizowano w ramach tegorocznych projektów ministerialnych:

- 1) „Biblioteka pełna skrząców” z:
 - **Danielem de Latour** – ilustratorem m.in. książek i czasopism dla dzieci. Spotkanie odbyło się w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym (30.05).
 - **Mariuszem Urbankiem** - autorem m.in. bajek : *Mostek czarownic. Baśnie wrocławskie, Baśnie dolnośląskie i Wrocławskich krasnali historie prawdziwe*. Spotkania odbyły się w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym i na Filii nr 5 z oddziałem dziecięcym (10.06).
 - **Melanią Kapeluszą** – autorką książek dla dzieci, która przybliżyła uczestnikom spotkania swoją książkę *Krasnoludki* (15.10).
- 2) „Duże sprawy małych ludzi” z:
 - **Jakubem Skworzem** – autorem m. in. książek: *Adaś Mickiewicz. Łobuz i mistrz, Prawie bajki. Twarde prawo, ale prawo*. Autor promował swoją najnowsza książkę *Mania Skłodowska*. Spotkanie odbyło się w Filii nr 7 z oddziałem dziecięcym (30.05).
 - **Ewą Beniak-Haremską** – malarką, ilustratorką, autorką ilustracji m.in. do książki *Droga do gwiazd. Opowieść o Mikołaju Koperniku*. Otwarcie wystawy w/w ilustracji towarzyszyły warsztaty dla dzieci z udziałem artystki, które odbyły się w Filii nr 5 oraz w atrium Biblioteki pod Atlantami (3.06).
 - **Marcinem Szczygielskim** – pisarzem, autorem książek dla dzieci, który spotkał się z młodymi czytelnikami, opowiadał im o swojej twórczości, a szczególnie książce *Teatr Niewidzialnych Dzieci* (12.09).
 - **Michałem Rusinkiem** – pisarzem, literaturoznawcą. Autor zapoznał dzieci ze swoją twórczością, promował takie pozycje jak: *Krakowski Rynek* oraz *Wierszyki rodzinne*. Wspólnie z uczniami tworzył krótkie opowiadania i rymowanki (10.10).
- 3) Poza projektami odbyły się spotkania z:

- **Grzegorzem Kasdepke** - jednym z najbardziej znanych autorów współczesnej literatury dziecięcej w Polsce, który odwiedził Wałbrzych przy okazji premiery spektaklu *Zaskórniaki i inne dziwadła z krainy portfela* w Teatrze Lalki i Aktora. Impreza została zorganizowana we współpracy z Wałbrzyskim Ośrodkiem Kultury w Filii nr 7 z oddziałem dziec. na Piaskowej Górze (16.02).
- **Barbarą Gawryluk** - autorką książek dla dzieci, dziennikarką i tłumaczką szwedzkiej literatury dziecięcej. Spotkanie odbyło się w ramach akcji *Z książką na walizkach, czyli dolnośląskie spotkania pisarzy z młodymi czytelnikami* (6.06).
- **Pawłem Beręsewiczem** – pisarzem, poetą, tłumaczem i leksykografem; znanym autorem powieści, opowiadań i wierszy dla dzieci. Spotkanie zorganizowano w ramach XIV edycji Powiatowego Konkursu Czytelniczego „Pożeracze książek” (12.12.)

OFERTA KULTURALNO-EDUKACYJNA DLA DZIECI

FERIE PEŁNE TAJEMNIC

Pod tym hasłem odbywały się tegoroczne ferie w bibliotece (od 28 stycznia do 8 lutego), ich tematyka była różnorodna; oprócz zajęć czytelniczych i literackich, opartych na wartościowej literaturze, odbywały się również warsztaty plastyczne i multimedialne oraz projekcje bajek i filmów.

W Filii nr 7 z oddziałem dziecięcym na Piaskowej Górze dzieci miały okazję poznać świat komiksu, gier planszowych oraz teatru Kamishibai. Do młodzieży skierowana została oferta przeniesienia w świat gry mobilnej znanej baśni J. Ch. Andersena. Dzięki wykorzystaniu aplikacji Action Track powstała jej współczesna wersja - „Dziewczynka z zapalkami 2019”.

W Filii nr 5 z oddziałem dziecięcym w dzielnicy Sobięcín dzieci spędzały czas głównie na organizowanych im zabawach, podczas których odkrywały tajemnice związane ze światem przyrody, rozwiązywały łamigłówki i zagadki Neli małej reporterki. Został zorganizowany turniej gier planszowych. Podczas zajęć komputerowych dzieci zgłębiały sekrety kodowania. Odbyło się też spotkanie z przedstawicielką PSSE w Wałbrzychu poświęcone tematyce bezpieczeństwa podczas spędzania czasu wolnego. Zajęcia plastyczne pozwoliły poznać bliżej sztukę origami.

W Multimedialnej Filii Bibliotecznej na Podzamczu dzieci i młodzież brały udział w zajęciach i zabawach, tematycznie związanych ze światem tajemnic. Najmłodszy uczestnicy poznali wiele sekretów multimedialnych. Poprzez gry edukacyjne i zabawy dowiedzieli się o kodowaniu i tworzeniu gier. Nie zabrakło też spotkań przy planszówkach, które na stałe weszły do oferty zajęć MFB. Dużą atrakcją okazały się zajęcia muzyczne z wykorzystaniem tzw. bum bum rurek.

W Śródmieściu pierwszy tydzień ferii w całości został poświęcony ćwiczeniu umiejętności kodowania. Zajęcia zostały przeprowadzone w 3 blokach: Kodowanie na dywanie, Kodowanie na kubeczkach i Kodowanie na papierze. Podczas zabaw z matą do kodowania dzieci próbowały swoich sił w odczytywaniu współrzędnych, szyfrowaniu, budowaniu własnego języka kodowania. Na koniec, dzięki wykorzystaniu odpowiednich aplikacji, przy użyciu smartfonów programowały własne roboty.

Drugi tydzień ferii w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym poświęcony był zajęciom literackim pod hasłem „Tajemnicza historia”. Dzieci dowiedziały się, jak ciekawe mogą być historie rodzinne, jakie tajemnice mogą skrywać. Tworzyły drzewa genealogiczne własnej rodziny przy wykorzystaniu makiety „drzewka pamięci”, w oparciu o książkę K. Applegate „Drzewo życzeń”.

Ogółem podczas ferii w bibliotece przeprowadzono 80 zajęć, w których wzięło udział ponad 650 osób.

WAKACJE W BIBLIOTECIE

Zostały zorganizowane pod hasłem „Biblioteka pełna skrzatów” w nawiązaniu do realizowanego projektu o tej nazwie (centrala, Filia nr 1, 5, 6, 7, Multimedialna Filia Biblioteczna). Ofertę podzielono na bloki:

- „Opowieści z krainy krasnoludków” - zajęcia literackie, podczas których uczestnicy zajęć poznawali historie krasnoludkowych bohaterów przy lekturze najnowszej literatury polskiej dla dzieci. Bazą tych zajęć były przede wszystkim książki: „Wielka Encyklopedia Krasnoludków” M. Przewoźniaka, „Krasnoludki: fakty, mity, głupoty” M. Szymanowicza, „Krasnoludki” M. Kapelusza oraz cykl R. Klimczaka „Leśne skrzaty”.

- „Mały skrzat poznaje świat” – pod takim hasłem odbywały się zajęcia i warsztaty o charakterze edukacyjnym. W filiach na Podzamczu i Piaskowej Górze przeprowadzono szereg warsztatów multimedialnych z tworzenia gier w aplikacji Action Track, gdyż cieszą się one wielką popularnością wśród dzieci i młodzieży. Tematem przewodnim były oczywiście krasnoludki. Łącznie opracowano 5 gier w oparciu o mapy Wałbrzycha i regionalne wątki. Tematyce regionalnej poświęcone były również zajęcia projektowe „Chatka górniczego skrzatka”, nawiązujące do górniczej historii Wałbrzycha i związanych z nią legend i podań. Zajęcia te przeprowadzono we wszystkich placówkach realizujących ofertę wakacyjną.

- „Czytająca ławeczka” - odbyło się pięć spotkań w plenerze, podczas których dorośli czytali dzieciom fantastyczne historie o skrzatach, elfach i krasnoludkach. Na Piaskowej Górze dwukrotnie czytano w Ogródku

Jordanowskim. Na Sobiecinie scenerią „Ławeczki” był Park im. T. Kościuszki oraz plac zabaw przy ul. A. Grottgera. W śródmieściu, ze względu na złą pogodę, spotkanie odbyło się w atrium Biblioteki. Wśród zaproszonych do czytania gości bylim.in.: wiceprezydent Wałbrzycha, strażniczka miejska, wałbrzyska poetka, pracownicy Biura Rewitalizacji i Planowania Przestrzennego oraz bibliotekarze szkolni.

- „Skrzacie Kino” - poranne projekcje w śródmieściu, na Piaskowej Górze i Podzamczu. Prezentowane bajki i filmy fabularne nawiązywały do tematu przewodniego wakacji oraz ulubionych lektur. Obyło się w sumie 9 seansów, które zgromadziły ponad 200 małych widzów.

- „Krasnoludkowe zabawy” - zajęcia plenerowe dla najmłodszych, organizowane w najbliższym otoczeniu placówek bibliotecznych (w dzielnicy Biały Kamień, ze względu na brak takiej możliwości, zajęcia odbyły się na placach zabaw przy ul. Andersa i ul. Daszyńskiego; na Nowym Mieście – przy ul. Osiedleńców oraz na podwórku Publicznego Przedszkola nr 3). Zajęcia miały charakter gier i zabawy integracyjnych, na które nie pozwala zamknięta przestrzeń bibliotek. Czasami przybierały one formę sportowych rywalizacji czy zbiorowych działań plastycznych.

W wakacyjnej ofercie biblioteki tradycyjnie już znalazły się spotkania dla miłośników gier planszowych („Planszówkowy zawrót głowy). Ich uczestnicy prowadzili indywidualne i grupowe rywalizacje, mierząc się z najbardziej popularnymi grami, wśród których dużym zainteresowaniem cieszyła się biblioteczna gra planszowa „Tajemniczy Wałbrzych – Akcja Rewitalizacja”. Ponadto w czasie wakacji odbyły się także:

- zajęcia z kodowania dla przedszkolaków (Filia nr 1),

- „Bezpieczne wakacje” – spotkania z pracownikiem Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (Filia nr 5, Filia nr 7),

- zajęcia w mobilnym miasteczku ruchu drogowego, zorganizowane przez Straż Miejską (Filia nr 6).

Ogółem na terenie całej sieci bibliotecznej Biblioteka pod Atlantami zorganizowała podczas wakacji 96 imprez i zajęć, które zgromadziły łącznie 1 195 uczestników.

ZAJĘCIA CYKLICZNE

KLUB CZYTAJĄCYCH RODZIN (centrala, Filia nr 5, Filia nr 7, Multimedialna Filia Biblioteczna) - spotkania literacko skierowane do wszystkich dzieci i ich rodzin, mające na celu budowanie i pielęgnowanie więzi rodzinnych poprzez wspólne czytanie. Tekst staje się kanwą do dalszych rozmów i zabaw dydaktycznych (31 spotkań/ 243 osoby).

BAJKOWY KLUB MALUCHA (Filia nr 7, Multimedialna Filia Biblioteczna) - cykl spotkań adaptacyjnych dla najmłodszych (do 5 lat) wraz z rodzicami. Uczestnictwo w zajęciach daje maluchom możliwość przebywania w grupie, rozwijania swoich pierwszych talentów, osvajania się z książkami. Rodzice natomiast mogą wymieniać doświadczenia w sprawach wychowania swoich pociech (19 spotkań/ 397 osób).

CZYTANIE NA DYWANIE (Filia nr 5, Filia nr 6, Filia nr 7, Filia nr 13) - zajęcia literacko-plastyczne mające na celu zachęcać do czytania książek poprzez różnorodne formy pracy, w tym zabawy słowem i zajęcia plastyczne (36 zajęć/ 485 dzieci).

AKADEMIA MŁODEGO ARTYSTY (Filia nr 7) - adresatem spotkań są uczniowie klas IV – VI, którzy zapoznają się z różnymi technikami plastycznymi i technicznymi. Celem warsztatów jest rozwijanie umiejętności współpracy w grupie i zdolności manualnych dzieci oraz ich udział w życiu kulturalnym biblioteki (4 zajęcia/ 66 uczestników).

WIELOKULTUROWOŚĆ (Filia nr 5) - zajęcia edukacyjne popularyzujące wiedzę o kulturach i narodach świata. Uczestnicy podróżują po różnych zakątkach globu, by dowiedzieć się więcej o swoich rówieśnikach z innych krajów, ciekawych kulturach, zwyczajach i tradycjach różnych regionów świata (4 spotkania/ 31 osób).

POPOŁUDNIE Z ZAGADKĄ (Filia nr 5) - cykl zajęć literacko-detektywistycznych w oparciu o popularną wśród dzieci serię Martina Widmarka „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai” (6 spotkań/ 53 osoby).

POSLUCHAJ KSIĄŻKI (Filia nr 6) - celem spotkań jest wprowadzenie dzieci w świat literatury za pośrednictwem audiobooków w oparciu o nowości dla dzieci ze zbiorów Oddziału Książki Mówionej (8 zajęć/ 64 uczestników).

CZYTANIE OBRAZAMI (Multimedialna Filia Biblioteczna) - to cykl zajęć przeznaczony dla starszych grup przedszkolnych i pierwszaków. Podczas warsztatów dzieci poznają książki obrazkowe, rozwijając swoją wyobraźnię i wiedzę na temat otaczającego świata (10 zajęć/ 183 uczestników).

ŻYJ W ZGODZIE Z PRZYRODĄ (Multimedialna Filia Biblioteczna) – edukacyjny program ekologiczny, dotyczący ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Uczestnicy spotkań dowiadują się, jak można dbać o środowisko, czego się wystrzegać w swoich nawykach (6 spotkań/ 165 osób).

KAŻDY INNY – WSZYSCY WAŻNI (Multimedialna Filia Biblioteczna) - nowy cykl dla uczniów szkół podstawowych, dotyczący praw dzieci, mający na celu poszerzać ich świadomość w tym zakresie. Zajęcia prowadzone są na bazie książek G. Kasdepke i A. Czerwińskiej-Rydel (5 spotkań/ 105 osób).

ŚWIERSZCZYKOWY KLUB KSIĄŻKOWY (Filia nr 13) – spotkania dla miłośników czasopisma „Świerszczyk”. Uczestnicy wspólnie czytają, rozwiązują zagadki, ćwiczą pamięć i koncentrację (8 spotkań/ 52 uczestników).

PLECAK PELEN NUTEK (Dział Zbiorów Audiowizualnych) - to muzyczna podróż dookoła świata. Zajęcia

adresowane są do przedszkolaków, oparte na zbiorach Fonoteki (płyty z muzyką etniczną, filmy krajoznawcze). Zapoznają dzieci z kulturą muzyczną poszczególnych krajów i kontynentów (8 spotkań/ 212 uczestników).

PORANKI FILMOWE (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym, Multimedialna Filia Biblioteczna, Dział Zbiorów Audiowizualnych) - Są to projekcje filmów animowanych znanych producentów dla dzieci takich jak Disney czy Pixar. Podczas projekcji dzieci poznają świat filmowych bohaterów oraz mogą porównać wersję filmową do książki (48 projekcji/ 922 dzieci).

JAK PRZEDŁUŻYĆ ŻYCIE KSIĄŻCE? (Introligatornia) – warsztaty introligatorskie dla najmłodszych ukazujące ginący zawód introligatora oraz sposoby naprawiania zniszczonych książek (17 zajęć/ 212 uczestników).

ZAJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE I TEMATYCZNE

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci (Filia nr 7, Multimedialna Filia Biblioteczna) - w ramach obchodów przeprowadzone zostały warsztaty literackie ph. „Zabawy literaturą” oraz „Kufel pełen baśni Andersena”, mające na celu rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród dzieci oraz zapoznanie ich z twórczością H.Ch. Andersena.

Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich (Filia nr 5) – z okazji obchodów tego święta włączono się w inicjatywę Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu „Książki Mistrzów”. Filia przeprowadziła blok zajęć literacko-plastycznych na bazie zbioru opowiadań o psach z serii *Polscy Pisarze Dzieciom*.

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego 2019 (Multimedialna Filia Biblioteczna) – z tej okazji odbyły się warsztaty językowe, których tematem były normy i najczęstsze błędy językowe.

Światowy Dzień Poezji (centrala, Filia nr 6) - w ramach obchodów odbyły się:

- zajęcia literackie dla grup szkolnych oparte na tomiku wierszy M. Rusinka „Jaki znak twój?” oraz książce W. Chotomskiej „Podróże po piórze” (Dział Dziecięco-Młodzieżowy);

- „Fabryka jednego wierszyka” (Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym) - konkurs recytatorski zorganizowany w związku ze 125. rocznicą urodzin Juliana Tuwima.

Dzień Bezpiecznego Internetu (Filia nr 7, Multimedialna Filia Biblioteczna) – warsztaty multimedialne i pogadanki na temat zagrożeń czyhających w sieci. Szczególną uwagę poświęcono w tym roku prywatności i ochronie danych osobowych.

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania – z tej okazji bibliotekarze i wolontariusze biblioteczni udawali się z książką do przeszkoli i świetlic, by przypomnieć najpopularniejsze wiersze dla dzieci polskich poetów.

Światowy Dzień Pluszowego Misia (centrala, Filia nr 5, 6, 7) – pełne zabaw i konkursów zajęcia dla najmłodszych, oparte na klasycznej dziecięcej literaturze z wykorzystaniem teatrzyku kamishibai.

Wakacyjny Koncert w Bibliotece i Koncert Kołęd (Multimedialna Filia Biblioteczna). Tradycyjnie co roku odbywa się pokaz umiejętności Wałbrzyskich Wróbelków, chóru bibliotecznego prowadzonego przez Małgorzatę Wilkomirską.

„Szycha w bibliotece” (Filia nr 6) - prezentacja multimedialna i pogadanka nt. górniczych tradycji podczas której młodzi uczestnicy dowiedzieli się m.in. czym jest „skok przez skórę”, Barbórka, kim była patronka górników i jakie były początki wałbrzyskich kopalni.

ZAJĘCIA PROJEKTOWE

Zajęcia w ramach projektu „Duże sprawy małych ludzi”:

„Wielcy też byli mali” - cykl zajęć literackich opartych na bazie książek: "O wielkich Polakach dzieciom", "Mikołaj Kopernik. Chłopiec, który sięgnął gwiazd", "Opowieści na dobranoc dla małych buntowniczek" (kwiecień-maj, 5 zajęć/ 97 os.);

„Strefa uczuć” - cykl zajęć biblioterapeutycznych na bazie książek: "Uczucia" J.L. Wiśniewskiego, "Różnimisie" A. Królak oraz serii bajek o uczuciach W. Kołyszki (maj-czerwiec, 7 zajęć/ 120 os.);

„Trudne tematy mamy i taty” - cykl warsztatów literackich opartych na pozycjach podejmujących tematy tabu w literaturze dziecięcej; poświęconych trudnym sprawom ze świata dorosłych, które dotyczą również dzieci, na bazie książek: "Niezapominajka" A. Świątek, "Świat według dziadka" Z. Staneckiej, "Ten drugi. Opowieść misia Fredka" M. Szloser i in. (wrzesień-październik, 6 zajęć/98 os.);

„Moje prawa ważna sprawa” - cykl zajęć poszerzających świadomość dzieci na temat przysługujących im praw, oparty na książkach: „12 ważnych praw. Polscy autorzy o prawach dzieci”, "Moje prawa. Ważna sprawa" oraz "Medal za uśmiech, czyli dzieci mają głos" A. Czerwińskiej-Rydel (wrzesień-październik, 5 zajęć/ 100 os.);

„Moc kłopotów”- cykl warsztatów opartych na książkach I. Chmielewskiej (kwiecień-maj, 5 zajęć/ 95 os.);

„Kreatywni przy czytaniu” - cykl kreatywnych warsztatów plastycznych prowadzonych przez uznanych ilustratorów np. E. Beniaka-Haremską i K. Stręciocha (kwiecień-czerwiec, 2 zajęcia/ 41 os.);

Spotkania autorskie z twórcami wartościowej literatury dziecięcej, podejmujących w swoich książkach problemy związane z tematyką projektu; promocja polskich nowości wydawniczych dla dzieci - spotkania z J. Skworzem, M. Szczygielskim, M. Rusinkiem, J.L. Wiśniewskim (kwiecień-październik, 4 spotkań/ 143 os.);
„Duże sprawy małych ludzi na ekranie” - projekcje filmów dokumentalnych, fabularnych i bajek uzupełniających trudną dla dzieci tematykę (samotność, żaloba, wybory i poszukiwania, spełnianie marzeń) na bazie zbiorów bibliotecznych fonoteki, m.in.: "Sekrety morza", "Za niebieskimi drzwiami", "Coco", "Billy Elliot" (kwiecień-październik, 5 projekcji/ 82 os.);
„Czytelniczy alfabet” - akcja czytelnicza w przestrzeni miejskiej promująca czytanie wśród najmłodszych (czerwiec, 1 wydarzenie/ 155 os.);
Autorska wystawa ilustracji dziecięcej E. Beniak-Haremskiej (kwiecień/maj, 1 wystawa/ 137 os.).
W ramach projektu odbyło się 41 wydarzeń, w których wzięło udział 1068 dzieci.

Zajęcia w ramach projektu „Biblioteka pełna skrzatów”:

„Chatka górniczego skrzatka” (Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Filia nr 1 dziecięca, Filia nr 3, Filia nr 5, Filia nr 6) - warsztaty edukacji regionalnej wprowadzające w świat legend, prowadzone na bazie zbiorów Pracowni Regionalnej (9 zajęć/ 134 dzieci).

Znane i nieznanne powieści o skrzatach (Filia nr 3, Filia nr 6) - warsztaty literackie dla przedszkolaków z wykorzystaniem teatrzyku kamishibai (6 zajęć/ 123 dzieci).

Plenerowe zajęcia literackie i plastyczne (Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Filia nr 1 dziec., Filia nr 3, Filia nr 5, Filia nr 6) - gry i zabawy na świeżym powietrzu inspirowane "krasnołudkową" literaturą, z wykorzystaniem zasobów bibliotecznych: księgozbioru, zbiorów specjalnych, gier planszowych. Zajęcia włączone w ofertę wakacyjną (16 zajęć/ 308 dzieci).

„Czytająca ławeczka” (Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Filia nr 1 dziecięca, Filia nr 3, Filia nr 5, Filia nr 6) - akcja czytania dzieciom przez dorosłych, tj. przedstawicieli władz lokalnych, seniorów, ludzi kultury, mająca na celu promocję nowości wydawniczych dla najmłodszych. W pierwszym spotkaniu udział wzięła dr Sylwia Bielawska – wiceprezydent Miasta Wałbrzycha (7 zajęć/ 182 dzieci).

Spotkania autorskie twórców książek dla najmłodszych i regionalnych legend /K. Jankowski, M. Kapelusz, D. de Latour, M. Urbanek (Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Filia nr 3, Filia nr 5, Filia nr 6/ 6 spotkań /209 ucz.).

„Święto Skrzata w bibliotece” (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) - wielka parada małych skrzatów, do której zaproszone zostały przedszkolaki z wałbrzyskich placówek działających w rewitalizowanych dzielnicach. Parada była okazją do zaprezentowania się na wałbrzyskim rynku najmłodszych czytelników Biblioteki. W imprezie wzięło udział 83 dzieci.

„Tu mieszka skrzat” (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) – miejski konkurs plastyczny dla przedszkolaków i uczniów klas I-III - 1 (220 uczestników).

Gala finałowa (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) –połączona z obchodami Dnia Postaci z Bajek (65 ucz.).
W ramach projektu odbyły się 49 wydarzeń, w których wzięło udział 1352 dzieci.

AKCJE CZYTELNICZE

Narodowe Czytanie 2019 (Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym) – tegoroczna edycja została zorganizowana w najnowszej placówce bibliotecznej. Do wspólnego czytania zostały zaproszone osoby publiczne (prezydent i wiceprezydent Wałbrzycha), posłowie, lokalni działacze samorządowi oraz mieszkańcy dzielnicy. Wśród słuchających zgromadzili się uczniowie i nauczyciele sobocińskich szkół. Zgromadzeni goście mieli okazję wysłuchać fragmentów 8 narodowych lektur, wysłuchać prezentacji „Dlaczego warto czytać” przygotowanej przez uczennice Prywatnego Liceum Sióstr Niepokalanek, a także obejrzeć prezentację ciekawostek dotyczących autorów nowel. Duże emocje wywołał quiz ze znajomości autorów i ich dzieł. Muzyczny przerywnik zapewniła jedna z mieszkanki, grając na altówce utwory muzyki klasycznej.

Czytelniczy alfabet (Filia nr 7 i Dział Dziecięco-Młodzieżowy) – happeningi na ulicach miasta, których celem było promowanie czytelnictwa wśród najmłodszych. Uczestnicy imprezy, idąc w barwnym korowodzie, czytali wspólnie „Abecadło” J. Tuwima oraz prezentowali walory książki i czytania. Akcje odbyły się w ramach projektu „Duże sprawy małych ludzi”.

Biały Kamień czyta (Filia nr 6) - w tym roku akcja została zorganizowana pod hasłem „Sportowcy czytają dzieciom”. Inspiracją do działania był 18. Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom oraz Europejski Tydzień Sportu. Zaproszeni goście (Damian Ziętkowski i Rafał Glapiński) podkreślali, że *w dzisiejszym świecie mistrz sportu powinien być człowiekiem czytającym i wykształconym obalając tym powszechne przekonanie, że sport i czytanie książek rzadko idą w parze.*

Głośne czytanie na Piaskach (Filia nr 7) – promocja klasyki literatury dziecięcej w plenerze w postaci wspólnego czytania utworów Jana Brzechwy przedszkolakom, zgromadzonym w Ogródku Jordanowskim.

Książka jest OK (Filia nr 7) - W akcji udział wzięły dzieci z przedszkola „Bajkolandia”. Młodym czytelnikom zostały zaprezentowane książki o tematyce sportowej, w nawiązaniu do hasła tegorocznych obchodów akcji Cała Polska Czyta Dzieciom „Sportowcy czytają dzieciom. Wychowanie przez sport i czytanie”.

Czytanie pod chmurką (Multimedialna Filia Biblioteczna) - w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom przedszkolakom Podzamcza na placu przed tamtejszą filią biblioteczną zaprezentowane zostały zabawne wiersze D. Wawiłow.

IV. Maraton Czytania (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) – oryginalna forma przedstawienia czytelnikom wybranej lektury czytanej na czas. W tej edycji była to powieść Grażyny Bąkiewicz „Bursztynowy szlak”.

Ponadto biblioteka wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej Instytutu Książki **Mała książka, wielki człowiek**. W ciągu roku wydano 170 wyprawek czytelniczych dzieciom w wieku 3-6 lat.

OFERTA KULTURALNO-EDUKACYJNA DLA MŁODZIEŻY

IMPREZY CYKLICZNE

Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki (Filia nr 1 dziecięco-młodzieżowa, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) – adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych. Cykl poświęcony jest wartościowej literaturze dla młodych, z przewagą powieści fantasy (10 spotkań/ 68 uczestników).

„Młodzieżowe Kino w Bibliotece” (Multimedialna Filia Biblioteczna) – seanse kina ambitnego, które ma budzić kontrowersje i prowadzić do ożywionych dyskusji, często wykraczających poza tematykę filmową (7 projekcji/ 127 osób).

„Młodzi Cyfrowi” (Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym, Multimedialna Filia Biblioteczna) - skierowany do młodzieży w wieku 11- 16 lat. Są to zajęcia z programowania gier mobilnych w aplikacji ActionTrack. Ich celem jest rozwijanie zainteresowania nowymi technologiami w taki sposób, aby poznawanie świata gier mobilnych połączone było z wybraną lekturą (32 spotkania/ 214 osób).

Klub Fantastyka pod Atlantami (Dział Dziecięco-Młodzieżowy) – spotkania entuzjastów literatury fantastycznej, których najbardziej pasjonuje rodzima mitologia jako pomysł na polską fantastykę oraz sesje RPG na podstawie książek paragrafowych (4 spotkania/ 25 osób).

„Tajemnice Wałbrzycha” (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) – spotkania regionalne skierowane do młodych ludzi, zainteresowanych lokalną historią. Zajęcia oparte na grze planszowej „Tajemniczy Wałbrzych – Akcja rewitalizacja” (2 spotkania/ 39 osób).

„Paragraf” (Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym) – zajęcia literackie zbudowane na bazie popularnych komiksów paragrafowych, dostępnych w Bibliotece (5 spotkań/ 41 osób).

„Jak to ogarnąć?” (Dział Zbiorów Audiowizualnych) – cykl zajęć dla „trudnej” młodzieży wspartych materiałami audiowizualnymi, które dotyczą ważnych zjawisk społecznych i kulturowych, a z którymi młodzi ludzie stykają się we współczesnym świecie (4 zajęcia, 40 uczestników).

SPOTKANIA OKOLICZNOŚCIOWE

Światowy Dzień Poezji – z tej okazji przygotowano wydarzenia poświęcone Marianowi Jachimowiczowi i jego poezji. W ramach obchodów odbyły się:

- Konkurs Recytatorski Poezji Mariana Jachimowicza (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym), którego celem jest propagowanie wśród ludzi twórczości wałbrzyskiego poety. W konkursie wzięło udział 24 uczniów z 4 szkół.

- „Jachimowiczowskie MEMY” (Dział Informacji Naukowej i Czytelń) – warsztaty tworzenia memów do wierszy M. Jachimowicza. W zajęciach poprowadzonych przez poetkę - Wiesławę Kamińską udział wzięli uczniowie Zespołu Szkół Politechnicznych „Energetyk” w Wałbrzychu,

- „Marian Jachimowicz – poeta i fotograf” (Wypożyczalnia Główna) – warsztaty literackie. Zajęcia polegały na pisaniu wierszy inspirowanych fotografiami M. Jachimowicza ze zbiorów Biblioteki.

Przegląd Twórczości Literackiej Dzieci i Młodzieży (Multimedialna Filia Biblioteczna) – forma promowania literatury poprzez rozwijanie pasji literackich młodych ludzi. Uczestnicy przeglądu dają próbki swoich literackich talentów, mają też pierwszą możliwość publicznego ich prezentowania.

Dzień Bezpiecznego Internetu (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) – warsztaty multimedialne organizowane corocznie, by pokazać młodym ludziom zjawiska i zagrożenia, jakie wnoszą w ich życie Internet. W tym roku tematem przewodnim był hejt w sieci.

Anty Walentynki (Dział Zbiorów Audiowizualnych) - z okazji Święta Zakochanych zorganizowano spotkanie filmowe. Młodzież licealna miała okazję zobaczyć kultową adaptację książki Nicka Hornby'ego „Przeboje i podboje” w reżyserii Stephena Frears'a.

„W pszczelim raju” (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) – zajęcia polegające na rozegraniu gry mobilnej, której literacką bazą była książka Piotra Sochy „Pszczółki”. Zajęcia zostały przeprowadzone w okolicach filii podczas obchodów Tygodnia Bibliotek.

OFERTA DLA DOROSŁYCH

IMPREZY CYKLICZNE

Dyskusyjny Klub Książki (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym, Multimedialna Filia Biblioteczna) - cykliczne spotkania dla osób, które lubią czytać i rozmawiać o wybranej lekturze. Klubowicze mają również możliwość poznania nowości rynku wydawniczego. W mniejszych filiach, gdzie nie funkcjonują kluby DKK, tego typu spotkania odbywają się pod hasłem „Popołudnia z książką” (łącznie 38 spotkań/ 298 osób).

„Salonik Literacki” (Filia nr 13) – spotkania mieszkanek Glinika Nowego poświęcone różnej tematyce, łączącej się ze światem literatury. Salonik odbywa się raz na kwartał. Jego uczestniczki zgłębiały tajemnice Wałbrzycha, skupione wokół pałaców i zamków miasta oraz osoby księżnej Daisy (3 spotkania/ 21 osób).

„Muzyczne podróże po literaturze” (Multimedialna Filia Biblioteczna) – spotkania czytelników filii z Józefem Wilkomirskim, którego gawędy pełne są anegdot i ciekawostek. Cieszą się one niesłabnącą popularnością (14 spotkań/ 180 uczestników).

Muzyczne spotkania z Zuzanną i Maciejem Bator (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) – spotkania prowadzone przez małżeństwo organistów, którzy kierują Fundacją Dobrej Muzyki. Opowiadają o historii muzyki organowej, prezentując również slajdy z fragmentami swoich koncertów (2 spotkania/40 osób).

„Znani, czytani, lubiani” (Filia nr 5 z oddziałem dziecięcym) – cykl poświęcony wybitnym jednostkom ze świata kultury. Podczas spotkań pretekstem do dyskusji są prezentacje wybranych twórców (6 spotkań/ 25 osób).

„Akademia pogodnego seniora” (Wypożyczalnia Główna, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym, Multimedialna Filia Biblioteczna) - cykliczne spotkania dla dorosłych, głównie osób starszych, często samotnych, które chcą spotkać się w bibliotece z innymi, podzielić swoimi zainteresowaniami, przeżyciami, czy po prostu porozmawiać. W tym roku tematyka koncentrowała się na bezpieczeństwie i zdrowiu osób starszych oraz kultywowaniu polskich obyczajów. Jako prelegenci i goście specjalni wystąpili w tym roku m.in. Sylwia Karpińska z Przychodni Zdrowia Psychicznego, Tomasz Łabędź z Komendy Miejskiej Policji i Danuta Legler-Goldon z Teatru William-Es. Przeprowadzono również warsztaty biblioterapeutyczne . „Jak sprawić, by czas w wieku emerytalnym był czasem ubogacenia, a nie udręki?”. Podczas jednego ze spotkań zaprezentowała się grupa seniorów ze Stowarzyszenia „Radość Życia”, którzy opowiedzieli o swojej działalności oraz przedstawili specjalnie przygotowany układ choreograficzny (9 imprez/ 261 uczestników).

Inne światy – wokół literatury (Wypożyczalnia Główna we współpracy z Działem Zbiorów Audiowizualnych) – cykl prelekcji poświęconych wybitnym literatom i ciekawym zjawiskom w świecie kultury. Tegoroczna tematyka to: Marek Hłasko, Bruno Schulc, Gustaw Herling-Grudziński i inni polscy więźniowie stalinowskich łagrów (wykład interaktywny z prowadzeniem Jarosława Górskiego), Kontrkultura lat 60. i 70.

W 4 spotkaniach udział wzięło 106 osób.

„Porozmawiajmy o...” (Multimedialna Filia Biblioteczna) – w tym roku cykl spotkań zdominowała tematyka ornitologiczna. Ze względu na duże zainteresowanie czytelników zorganizowano aż 14 spotkań pod hasłem „O ptakach w Multimedialnej Filii Bibliotecznej opowiada Krzysztof Żarkowski”. Dodatkową atrakcją były dwie wycieczki po Podzamczu, podczas których uczestnicy spotkań mieli możliwość obserwowania ptaków w ich naturalnym środowisku. Z prelekcji prowadzonych przez wałbrzyskiego fotografa, miłośnika przyrody, wielkiego wielbiciela i znawcy ptaków, skorzystało łącznie 537 osób.

„Podróże naszych czytelników” (Wypożyczalnia Główna, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) - cykl spotkań, w trakcie których pasjonaci podróży dzielą się swoimi wrażeniami z wycieczek do różnych zakątków świata. Oprócz zdjęć towarzyszącym opowieściom pokazują oni często unikalne pamiątki i kolekcje, zebrane dzięki pasji zwiedzania (8 spotkań/ 197 osób).

„Cyber Senior” (centrala, Filia nr 5 z oddz. dziec., Filia nr 7 z oddz. Dziec. Multimedialna Filia Biblioteczna) – edukacyjny cykl zajęć komputerowych dla dorosłych, a zwłaszcza seniorów, ułatwiający nabywanie umiejętności poruszania się w wirtualnym świecie Internetu. Zajęcia odbywają się z podziałem na stopnie informatycznego zaawansowania uczestników. W ciągu roku przeprowadzono 86 zajęć. Udział w nich wzięło łącznie 621 osób.

Seanse filmowe (Dział Zbiorów Audiowizualnych, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym, Multimedialna Filia Biblioteczna) – projekcje filmowe stanowiące alternatywę dla osób szukających rozrywki poza książką, otwartych na kino ambitne, wartościowe. Pokazy filmów poprzedzane są zwykle rzeczowym wstępem, a kończą się dyskusją zgromadzonych widzów. Wśród seansów największą popularnością cieszą się cykle: *Literatura na ekranie* i *Warto obejrzyć*. W ciągu roku w 3 placówkach zorganizowano 66 projekcji filmowych dla 1480 osób.

SPOTKANIA OKOLICZNOŚCIOWE I TEMATYCZNE

Światowy Dzień Poezji – w ramach tegorocznych obchodów odbyły się 3 wydarzenia adresowane do dorosłych: - „Przysiadam na snu krawędzi” – wieczór poetycki Barbary Malinowskiej wzbogacony prezentacją przygotowaną przez Mirosława Maciejewskiego (Wypożyczalnia Główna),

- Wieczór poetycki wrocławskiej poetki Izabeli Moniki Bill (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym),

- „Poeci rocka. Kora” – prezentacja multimedialna poświęcona zmarłej wokalistce grupy Maanam (Multimedialna Filia Biblioteczna).

III Gala Kresowa (centrala) - współorganizatorem wieczoru było Stowarzyszenie Współpracy Polska – Wschód Oddział Wałbrzych. Na imprezę złożyły się: wernisaż prac Romana Kuliniaka „Impresje Lwowskie” oraz wykład prof. Stanisława S. Niciej, zatytułowany „Dramat Kresów po 17 września 1939 roku”, połączony z promocją XIII tomu cyklu „Kresowa Atlantyda”.

„**Są cisze jak blizny...**” (Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym) - spotkanie poetyckie poświęcone wałbrzyskiemu poecie M. Jachimowiczowi, zorganizowane w ramach Tygodnia Bibliotek. Uczestnikom zaprezentowano prezentację multimedialną na temat jego życia i twórczości. Uczestnicy, po obejrzeniu prezentacji, czytali swoje ulubione wiersze poety. Spotkanie współprowadziła Wiesława Kamińska.

Dni Irańskie (Multimedialna Filia Biblioteczna) – dwudniowy blok poświęcony przybliżeniu zwyczajów, sztuki i kultury współczesnego Iranu. Współorganizatorem spotkań było zawiązujące się w Wałbrzychu stowarzyszenie kulturalne. Całość prowadzona była przez wałbrzyszanina irańskiego pochodzenia, który przedstawiał się jedynie imieniem. Popołudniowe spotkania dla dorosłych wypełniły prezentacje filmowe i multimedialne, recytacje poezji i rozmowy o różnicach kulturowych. Uczestnicy mieli również możliwość degustacji irańskich potraw, które przygotował gość spotkania.

Z historii kolejnictwa (Multimedialna Filia Biblioteczna) - prelekcja o historii elektryfikacji dolnośląskich linii kolejowych. Prelegentem spotkania był Rafał Wiernicki, administrator portalu polska-org.pl, członek-założyciel Sowigórskiego Bractwa Kolejowego oraz pasjonat kolejnictwa, wielki miłośnik regionu.

OFERTA DLA SPECJALNYCH GRUP UŻYTKOWNIKÓW

„**Cały świat zamknięty w książce**” (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) – kontynuacja cyklu dla osób dorosłych ze Środowiskowego Domu Samopomocy i Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałbrzychu. Zajęcia umożliwiają osobom niepełnosprawnym kontakt z książką i literaturą, pomagają też przeciwdziałać izolacji i marginalizacji osób upośledzonych. Mają różnorodną formę, zawsze dostosowaną do potrzeb i możliwości percepcyjnych konkretnych osób biorących udział w zajęciach (prezentacja książek, wspólne czytanie, zajęcia manualne). W omawianym okresie odbyło się 8 spotkań, w których uczestniczyło 95 osób.

„**Z bajką na koniec świata**” (Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym) – lekcje biblioteczne dla dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 10 w Wałbrzychu. Są to zajęcia, podczas których uczniowie dzięki bajkom zapoznają się z kulturą innych krajów. Zajęcia odbywają się w dwóch blokach – literackim i edukacyjnym. Odbyło się 5 spotkań, w których uczestniczyło 50 dzieci.

„**Z ekologią na co dzień**” (Multimedialna Filia Biblioteczna) – zajęcia rozpoczynające nowy cykl adresowany do podopiecznych Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy. Uczestnicy w ramach edukacji ekologicznej obejrzeni film i wykonali prace plastyczne dotyczące ochrony środowiska. Odbyły się 4 zajęcia, w których udział wzięło 36 osób.

„**Kulturalne Integracje**” (Multimedialna Filia Biblioteczna) - zajęcia dla wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu, mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wspieranie resocjalizacji poprzez udział w kulturze. Podczas spotkań organizowane są pokazy filmów połączone z dyskusją, zajęcia multimedialne i rozgrywki gier planszowych. Odbyło 9 zajęć, w których udział wzięło 104 osoby.

Dyskusyjny Klub Książki i Audiobooka (Oddział Książki Mówionej) – spotkania dla miłośników dobrej literatury wydawanej zarówno w formie książki papierowej jak i mówionej, wzbogacane niekiedy projekcjami filmów zrealizowanych na podstawie omawianych książek. Materiał do spotkań dobierany jest przy dużym udziale klubowiczów. Cykl realizowany jest we współpracy z Wypożyczalnią Główną. W ciągu roku odbyło się 10 spotkań, wzięło w nich udział 85 osób.

Prelekcje o regionie (Dział Informacji Naukowej i Czytelń) – zajęcia przygotowywane dla pacjentów Dziennego Oddziału Psychiatrycznego Specjalistycznego Szpitala im. dr Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu na bazie zbiorów Pracowni Regionalnej. Mają one formę wykładu połączony z prezentacją multimedialną, przybliżają historię regionu, jego atrakcje i zabytki. W 9 spotkaniach uczestniczyło razem 260 osób.

POZOSTAŁE IMPREZY I DZIAŁANIA

Tajemniczy Wałbrzych – Akcja Rewitalizacja - Biblioteka pod Atlantami w br. zrealizowała zadanie polegające na przygotowaniu koncepcji i organizacji gry miejskiej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji na podstawie gry planszowej na potrzeby realizacji projektu pn.: „*Finansowe i planistyczne narzędzia w programowaniu i wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Wałbrzycha*” współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, w ramach konkursu dotacji pn. „Koncepcja projektu pilotażowego w zakresie rewitalizacji dla miasta Wałbrzycha”. Zadanie to zostało sfinansowane z dotacji celowej Gminy Wałbrzych i zrealizowane we współpracy z Biurem Rewitalizacji i Planowania Przestrzennego. Głównym jego celem było przygotowanie scenariuszy gry miejskiej w trzech wersjach: mobilnej, lekcji bibliotecznej oraz tradycyjnej w formie folderu. Premiera gry miała miejsce podczas kolejnej edycji Nocy Bibliotek (5.10)

Dni Otwarte Funduszy Europejskich (Filia nr 5 z oddz. dzieci., Filia nr 7 z oddz. dzieci.) – 10 maja mieszkańcy dwóch dzielnic Wałbrzycha zostali zaproszeni, aby zwiedzić najnowocześniejsze obiekty biblioteczne, powstałe i wyposażone dzięki pozyskaniu funduszy europejskich. Dla zwiedzających przygotowano warsztaty plastyczne „Czym jest lapbook?” (Sobięcín) oraz grę mobilną „W pszczelim raj” (Piaskowa Góra), powstałą na bazie pięknej książki o pszczołach. Uczestnicy gry mogli dodatkowo skorzystać z degustacji miodu.

„Po co nam Unia? Porozmawiajmy!” (Multimedialna Filia Biblioteczna) - 18 maja odbyło się spotkanie czytelników z autorytetami nauki i praktyki unijnej, dotyczące obecności Polski w Unii Europejskiej. W pierwszej części prelegenci wykazali, co Wałbrzych zyskał na przynależności do Unii i jakie dzięki temu ma szanse na dalszy rozwój. Natomiast podczas debaty zaproszeni goście starali się odpowiadać na inne pytania.

„Miasto takie, jak chcesz” (Multimedialna Filia Biblioteczna) - 3 kwietnia odbyła się debata prezydencka na temat bliższej i dalszej przyszłości Wałbrzycha. Podczas debaty Prezydent przedstawił największe inwestycje, jakie będą realizowane w mieście oraz odpowiadał na pytania uczestników żywo zainteresowanych tematem mieszkańców.

Kiermasze Taniej i Używanej Książki (centrala, Filia nr 1, Filia nr 6 z oddziałem dziecięcym, Filia nr 7 z oddziałem dziecięcym, Multimedialna Filia Biblioteczna) – jak co roku, w maju i czerwcu odbywały się wyprzedaże. Cieszą się one dużym zainteresowaniem wśród miłośników książek oraz kolekcjonerów płyt muzycznych. Egzemplarze sprzedawane na kiermaszach to przede wszystkim pozycje wycofane i nieprzydatne Bibliotece lub dary czytelników, które nie nadają się do księgozbioru, a często znajdują jeszcze nabywców. We wszystkich kiermaszach wzięło udział ponad 500 osób.

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA

W GALERII POD ATLANTAMI w 2019 r. zorganizowano 6 wystaw:

Trust in Trust - wystawa prac Przemysława Trusta Truścińskiego.

Wystawa prezentowała ilustracje i rysunki, dzięki którym artysta jest najbardziej rozpoznawalny. Znalazły się tam m.in. grafiki do opowieści fantasy „Alternatywna wersja historii”, science fiction z historycznymi motywami i odniesieniami do historii Polski, a także pierwsze graficzne przedstawienie Wiedźmina.

Ponad widzianym – wystawa fotografii Wałbrzyskiego Klubu Fotograficznego. Wernisaż wystawy zainaugurował obchody III. Wałbrzyskiego Weekendu Fotografii. Wystawa i jej tytuł zaczerpnięty z jednego z tomików poezji Mariana Jachimowicza nawiązywały do 20. rocznicy śmierci wałbrzyskiego twórcy. Wernisaż został poprzedzony prelekcją kierownika Działu Informacji Naukowej i Czyteln na temat M. Jachimowicza jako poety i fotografa.

Reminiscencje – Zbiór obrazów jednej dekady – wystawa Izabeli Ołdak. Wystawa stanowiła przekrój dorobku artystycznego malarki z ostatnich 10 lat. Pokazane prace zostały wykonane farbami akrylowymi i ekoliną na płótnie, na naturalnych skórkach oraz na papierze. W ekspozycji dominowały odniesienia do mitologii i mistycyzmu.

Droga do gwiazd – ilustracje Ewy Beniak-Haremskiej. Wystawa stworzona z myślą o dzieciach, rodzinach oraz dorosłych miłośnikach ilustracji książkowych. Stanowiły ją powiększone wydruki ilustracji z książki „Droga do gwiazd. Opowieść o Mikołaju Koperniku” autorstwa Katarzyny i Pawła Ziemińskich. Ilustracje oraz treść książki przybliżyły postać polskiego astronoma w ciekawy sposób, pokazując jego dziecięce przygody, marzenia i codzienne życie. Wystawa była częścią projektu „Duże sprawy małych ludzi”. Przy okazji wystawy odbyły się warsztaty artystyczne dla dzieci, służące rozwijaniu kompetencji w zakresie odbioru dzieł sztuki.

Face to Face - wystawa Rafała Werszlera, który tworzy maski - obiekty przestrzenne wplecione z papieru technikami splotów tkackich. Pierwsze prace powstały w ramach Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Włókna – Warsztat Twórczy Kowary. Rafał Werszler jako jeden z pierwszych artystów na świecie stworzył i zbudował cykl masek wyplatanych techniką przepłotu z materiału papierowego. Sam autor podkreśla, że papier jest materiałem trwałym i bardzo odpornym. „Maski” Werszlera reprezentowały polskich artystów m.in. na Międzynarodowym Triennale Tkaniny Łódź 2016.

Wieszcz u fotografa, czyli jak wyglądał Mickiewicz - wystawa została przygotowana w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej we Wrocławiu dla uczczenia 220. rocznicy urodzin Adama Mickiewicza. Pokazano na niej wszystkie fotograficzne wizerunki wieszca, także te mniej znane i rzadziej reprodukowane, jak portret z kijem pielgrzyma czy zdjęcie z cygarem. Towarzyszą im wyimki ze wspomnień krewnych, przyjaciół i znajomych, ale tylko takie, które dotyczą wyglądu zewnętrznego Poety i opisują oczy, włosy, usta, postawę, chód, ubiór itp. Znaleźć w nich można wiele zaskakujących i intrygujących detali. Oprócz fotografii Mickiewicza można obejrzeć zdjęcia jego potomnych – sześciorga dzieci, licznych wnuków i prawnuków, ale także przedstawicieli kolejnych generacji, aż do współcześnie żyjących potomków córki Poety Marii Goreckiej. Ponadto, podczas kolejnej, IV edycji Festiwalu Małych Prapremier (org. Teatr Lalki i Aktora) w Galerii pod Atlantami prezentowano wystawę zdjęć Bartka Warzechy ph. **Pierwsza generalna**. Galerię pod Atlantami w ciągu roku odwiedziło 1 439 osób, w tym 41 grup zorganizowanych.

POKÓJ PAMIĘCI POETY MARIANA JACHIMOWICZA odwiedziło w ciągu roku 562 osoby; w większości było to zwiedzanie indywidualne. Dla szkolnych grup zorganizowanych przygotowano warsztaty literackie połączone ze zwiedzaniem Pokoju Pamięci. Odbyły się 4 zajęcia, w których udział wzięło 70 osób.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Został przygotowany skład i projekt katalogu do wystawy „Ponad widzianym”, wydany i złożony przez Jarosława Michalaka. Biblioteka pod Atlantami sfinansowała wydanie katalogu. Do wystawy Izabeli Ołdak „Reminiscencje” zostały wykonane foldery składane. W formie pocztówek dla dzieci zostały zaprojektowane ulotki informacyjne na temat wystawy autorskiej E. Beniak-Haremskiej. Na potrzeby Przeglądu Twórczości Literackiej Dzieci i Młodzieży została wydana publikacja okolicznościowa, zawierająca nagrodzone teksty zgłoszone do konkursu.

OGÓLEM W 2019 r. ZORGANIZOWANO RAZEM 1345 RÓŻNYCH IMPREZ I ZAJĘĆ BIBLIOTECZNYCH, W KTÓRYCH WZIĘŁO UDZIAŁ 22318 UCZESTNIKÓW. Z USŁUG BIBLIOTECZNYCH SKORZYSTAŁO OGÓLEM 71867 OSÓB. LICZBA WSZYSTKICH ODWIEDZIN PRZEKROCZYŁA 175 300.

Oprac. Renata Nowicka i Arleta Wojciechowska